

A tagozatváltás problémái és megoldási lehetőségei gyermekszemmel

*Bakosi Szilvia – Nagy Zsuzsanna
Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar*

Témavezető: Koltói Lilla, főiskolai tanársegéd

Az alsó tagozatból a felsőbe történő átmenet, a tagozatváltás komoly gondot okoz a gyakorlatban, nincsenek rá felkészülve sem a tanulók, sem a pedagógusok. A következmények közismertek, az okok feltárásával és a talán létező jó gyakorlatok bemutatásával azonban alig foglalkoznak a pedagógiai kutatók. Dolgozatunk témájául ezért választottuk 4-5. osztályos átmenet empirikus kutatását az elmúlt évtized új szemléletét alkalmazva: nevelési vizsgálat keretében a gyermekek értékelése alapján, segítségükkel kívántuk feltárni a problémákat, és keresni a megoldási lehetőségeket. Munkánk elméleti alapjául a gyermekek fejlődésével, nevelésével, ezen belül fő tevékenységükkel, a tanulással foglalkozó irodalmak szolgáltak. Kutatásunk módszertani alapja nevelési vizsgálatok hazai szakirodalma volt. Tanulmányozásuk után a következő hipotéziseket állítottuk fel: (1) 10-11 éves tanulók elég érettek arra, hogy megítéljék helyzetüket, ezért iskolaértékelésükből következtethetünk az átmenet nehézségeire; (2) a gyermekek iskolához és tanuláshoz való viszonya jelentősen változik 5. évfolyamos korra; (3) az átmenet legjelentősebb problémája az önálló tanulásra való felkészületlenség.

Empirikus kutatásunk során induktív, összefüggés-feltáró kutatási stratégiát alkalmaztunk. Kutatásunk döntően a kvantitatív kutatások körébe sorolható kérdőíves vizsgálat, de két részkérdésben a kvalitatív kutatómódszertan gyakorlatát használtuk. A minta összetételét többlépcsős szakértői mintavétel módszerével alakítottuk, mind az iskolák jellemzőit, mind a településtípusokat figyelembe véve. Az eredményeket a matematikai statisztika módszereinek felhasználásával, illetve kvalitatív módszerekkel elemeztük. Feltártuk a gyermekek iskolához, tanuláshoz való viszonyát, a főbb változásokat életükben (napirend, tanulási módszerek), feltérképeztük a nehézségek főbb területeit és okait.